

ВПЛИВ АНТИЕСТРОГЕННОГО ПРЕПАРАТУ НА СТАТЕВУ ФУНКЦІЮ У СУК.

М.М. Брошков

Одеський державний аграрний університет

Антиестрогенний препарат „Клостибегит” знижує рівень статевих стероїдів у сук в анестральний період та гальмує прояв чергового статевого циклу.

Ключові слова: *Клостілбегіт, статевий цикл, анестральний період, естрадіол, прогестерон.*

Вступ. В останні десятиріччя поряд з розвитком тваринництва активно розвивається і собаківництво. Це пов'язано з використанням собак в різних сферах діяльності людини таких як рятувальні роботи, супроводження людей з особливостями фізичного розвитку та інш. Багато приділяють уваги цінним тваринам з якостями несення служби. Поряд з розвитком собаківництва виникають питання які пов'язані з відтворенням собак. В біотехнології відтворення собак розрізняють два основних напрямлення: перше це блокування прояву статевої циклічності друге це навпаки індукція статевої циклічності. Якщо для тваринництва розроблений цілий ряд препаратів які застосовуються в біотехнології відтворення то для собак перелік цих препаратів обмежений. Поряд з синтетичними аналогами природних гормонів існують препаратами антигормональної дії до таких препаратів відноситься антиестрогенний препарат „Клостілбегіт”, який є синтетичним аналогом кломіфену. Цей препарат блокує естрогенні рецептори у гіпоталамусі, що призведе до активації механізму зворотного зв'язку і підвищення секреції гонадотропінів; у людей це викликає розвиток фолікулів та стимулює овуляцію. За даними зарубіжних авторів [1] антиестрогени у сук впливають на матку і можуть втручатися у процеси проліферації ендометрія і як наслідок порушувати процес імплантації зародка. Крім того вони пригнічують секрецію прогестерону жовтим тілом і впливають на перебіг лютеїнової фази статевого циклу. За даними інших авторів [1] кломіфен

попереджує гальмівну дію естрадіолу на гіпоталамус, завдяки чому посилює синтез і вивільнення ЛГ; при добовій дозі 50 мг.

У самців активація секреції ЛГ і ФСГ може стимулювати сперматогенез і функціонування клітин Лейдига. Однак препарати кломіфену володіють складним механізмом дії і здатні впливати безпосередньо на сперматогенез [2].

Мета досліджень. Визначення зміни вмісту естрадіолу та прогестерону в сироватці крові сук в анестральний період до та після застосування антиестрогенного препарату «Клостілбегіт» (ЕГІС А.Т., Угорщина), а також проведення спостереження за подальшим проявом статевої охоти.

Матеріал і методи досліджень. Дослід проводився на безпородних суках в анестральний період в кількості 3 гол. середньою живою вагою 17 кг які вже мали одну щінність. «Клостілбегіт» задавали індивідуально в анестральний період перорально у дозі 50 мг на добу протягом 5 діб. Препарат випускають у формі таблеток які вміщують 50 мг кломіфену. Для дослідження вмісту стероїдних гормонів відбирали кров з ліктьової вени, після отримання сироватки її заморожували та в такому вигляді доставляли до лабораторії. Рівень естрадіолу та прогестерону визначали методом імуноферментного аналізу в лабораторії Інституту біології тварин УААН, м. Львів

Результати досліджень. Аналізуючи дані отримані в результаті застосування антиестрогенного препарату „Клостілбегіт” слід зазначити, що вміст статевих стероїдів перед застосуванням препарату був на рівні який характерний для анестрального періоду у сук. Після п'ятиденного курсу задавання препарату спостерігається зниження рівня як прогестерону (на 2,2 пмоль/л) так і естрадіолу (9,0 нмоль/л). Це свідчить, що антиестрогенні препарати знижують навіть базальний рівень статевих стероїдів в період анеструсу і скоріше за все викликають стійку депресію статевих залоз, оскільки подальше спостереження за проявом статевого циклу у дослідних тварин виявилось таким, що черговий статевий цикл у дослідних тварин почався, в середньому на 60 днів пізніше ніж очікувався. Тобто відбулася затримка прояву „пустовки” (табл. 1).

Отже підсумовуючи дані отримані при використанні антиестрогенного препарату „Клостілбегіт” слід зазначити, що вплив на організм тварин, а його практична необхідність не викликає сумніву.

Висновок.

Застосування антестрогенного препарату „Клостілбегіт” в анестральний період у сук сприяє зниженню рівня статевих стероїдів та значно продовжує тривалість анестральної фази статевого циклу.

Таблиця 1

Рівень естрадіолу і прогестерону у крові сук при введенні препарату „Клостілбегіт”

Показники	До введення	Після введення	Різниця
Рівень прогестерону, пмоль/л	3,3	1,1	-2,2
Рівень ест- радіолу нмоль/л	- 15,0	-24,0	-9,0

Література

1. Э. Фелдман, Р. Нелсон Эндокринология и репродукция собак и кошек // Перев. с англ. В.И. Кандрора и др.-М. «Софион», 2008.- 1242 с.
2. Дж. Теппермен, Х. Теппермен Физиология обмена веществ и эндокринной системы // Перев. с англ. В.И. Кандрора.- М: Мир. 1989.- 653 с.

М.М. Брошков. Влияние антиестрогенного препарата на половую функцию сук.

Антиестрогенний препарат „Клостибегит” знижує рівень половых стероидов у сук в анестральний період і затримує проявлення очередого полового циклу.

Ключевые слова: Клостибегит, половой цикл, анестральний період, естрадиол, прогестерон.

М.М. Broshkov. Influence antiestrogenic preparation of sexual function bitch.

Antiestrogenic preparation "Clostilbegyt" lowering level sexual steroids of the bitch in period anestrals and inhibition origin regularly sexual cycle.

Key words: *Clostilbegyt, sexual cycle, period anestrals, estradiol, progesterone.*